

Oljing av stein og betong

Vanlige tørrende gulvoljer er like godt egnet for harde materialer som skifer, granitt og betong som parketten eller kjøkkenbenken. Og ved å mette bruddhellene på terrassen, den kostbare skiferen på gangen, eller betongen i garasjen, med gulvolje, trenger vi ikke å være redd for varige flekker av grillolje, veisalt eller oljelekkasjer fra bilen.

Av Chera Westman/ifi.no

Søl med grillolje på granitthellene ved grillen på uteplassen vil gi varige flekker. De kan eventuelt blekes litt ved bruk av kaustisk soda, men er ellers vanskelige å få vekk. Det samme gjelder all granitt, skifer og uglasert klinker som er svært ømfintlig for flekker fra fettholdige eller fargeholdige produkter, slik som smør, soya, rødvin, og veisaltet som følger med skoene inn om vinteren.

Også harde materialer som stein, betong og uglaserte terrakottafliser har bitte små porer i overflaten og trekker på samme måte som tre. Ved å mette porene med olje blir overflaten lettere å holde plettfri, enklere å rengjøre daglig og mindre ømfintlig for fett og stoffer som ellers setter harde flekker.

Det finnes mange gode klinkeroljer og betongoljer og spesialoljer for naturstein, men disse er mange ganger unødvendig dyre, og vanlig gulvolje fungerer akkurat like godt.

Vanlig gulvolje for tre

- Du trenger ikke spesialoljer, men ikke bruk pigmenterte oljer, matoljer, kokte eller rå linoljer. Bruk

tørrende oljer, det vil si oljer som tørker i kontakt med luft. Vanlige gulvoljer for tregulv er godt egnet, liksom oljer for kjøkkenbenken eller rustbeskyttende oljer. Disse har høy slitestyrke, sier Finn Wang.

- Men hverken marmor eller glaserte fliser skal behandles på denne måte. Marmoren kan misfarges av vanlig olje, til dette formål finnes spesialoljer. Og den glaserte klinkeren vil ikke trekke i det hele tatt, siden porene allerede er tett, sier han.

- Kan man lakkere uglaserte fliser, granitt og skifer?

- Ja, men det vil se rart ut, og det vil uten tvil flasse etter en tid. Velger du allikevel å lakkere, bør du bruke en lakk som er veldig, veldig matt, råder Finn Wang.

Viktig med oppstrøksprøve

Som alltid ved overflatebehandling er oppstrøksprøve viktig. Steinmaterialer som granitt og skifer vil forandre farge kraftig ved oljing, og det er vanskelig å forutsi resultatet uten å foreta en oppstrøksprøve.

- Du ser det ved at steinen forandrer farge når det regner eller den ellers blir våt. Vann tvinger frem fargen som bor inne i materialet og alle fargene forsterkes, det samme vil skje med olje. Og dersom du liker fargen steinen har fra naturens side, bør du ikke olje den.

Enkelte typer granitt og skifer vil også forandre farge ettersom oljen trekker inn og herder. Noen blir først veldig mørke, for siden å lysne igjen. I andre fremtrer glitter og glans på en ny måte, mens noen kan forvandles fra matt til blank, fra grå til dyp sort, eller fra brungrønn til bronsefarget, og så videre.

- Arkitekter og andre har her store muligheter til å forandre uttrykket ved å velge å olje steinen. Det er også mulig å lage egen kunstnerisk utsmykning og kunstverk ved å olje deler av flisen, sette av barnas hånd- eller fotavtrykk, eller skrive poesi, m.m., sier Finn Wang.

Olje uglasert flis

På samme måte som stein, kan uglaserte terrakottafliser settes inn med olje. Her vil ikke fargeforandringene bli veldig store, og sklisikkerheten påvirkes ikke i det hele tatt.

- Flisen blir blankere, og fargene litt klarere. Fugene blir imidlertid ikke sorte som ellers etter kort tid, sier Finn Wang.

Også på ubehandlet betong er vanlige tørrende oljer som kan brukes på tre eller rust, et umerket alternativ.

- Betongen blir lett å holde ren, og går fra å se kjedelig ut til å se mer ordentlig og behandlet ut, og du får en overflate som kan vaskes fri for oljesøl, møkk og skitt.

- Det finnes selvsagt mange produkter som er spesiallaget for å impregnere betong. Jeg kan ikke påstå at oljen er bedre, men har utallige eksempler på at vanlige tørrende oljer fungerer fint i blant annet store garasjelegger. Oljen danner ikke film som slites ned av bildekk, de sliter isteden på betongen.

Det er imidlertid viktig før behandling å sjekke at betongen er ferdig herdet og ikke inneholder fukt.

- Om gulvet i vaskerommet eller kjelleren skal males med en 1-komponents maling, kan det lønne seg å

olje i forkant. Ellers kan betongen trekke så mye at bare bindemidlene ligger igjen. Men husk å sjekke på malingens bruksanvisning at oljen og malingen fungerer sammen.

Lik fremgangsmåte

Ved oljing av harde materialer som stein, fliser og betong er fremgangsmåten den samme som ved oljing av trematerialer. Smør på vått-i-vått-i-vått, til porene er mettet og flaten ikke lenger trekker. Fordel underveis fra steder med våt flate til matte partier. Sørg for å tørke vekk overskytende olje slik at det ikke dannes en oljefilm på flaten.

På store partier kan oljen med fordel med rull og forlengerskaft. Sett plastposter på skoene slik at du kan gå rundt på den oljede flaten.

- Vær forberedt på at betong kan suge noe voldsomt, og hvis resultatet ser litt skjoldete, ut er det bare å påføre nok et strøk.

Tips!

Husk at en mørk flate tar opp mer varme enn en lys.

Tips!

Vask naturstein og terrakottafliser med et mildt lunkent Zalo-vann og en mikrofibermopp eller -klut. Styr alltid langt unna grønnsåpe, med mindre du har et lutet, ikke oljet tregulv.

Mer informasjon

www.alanor.no

www.brynslokken.no

www.herdins.no

www.ibg.no